

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

Statsbygg
Postboks 8106 Dep
0032 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
12/3475

Dato
21.01.2013

TILDELINGSBREV 2013 - STATSBYGG

1. INNLEDNING

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet har et overordnet ansvar for statens bygge- og eiendomspolitikk. Statsbygg er statens sentrale byggherre og eiendomsforvalter og en viktig aktør for iverksetting av statlig politikk på området. I dette tildelingsbrevet legger departementet rammene for Statsbyggs virksomhet i 2013.

Stortinget har behandlet [Prop. 1 S \(2012-2013\)](#) og [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2012-2013\)](#) for Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, jf. [Innst. 16 S \(2012-2013\)](#). Med bakgrunn i føringene i Prop. 1 S med Tillegg 1 og Stortingets behandling av dokumentene, stiller dette tildelingsbrevet Stortingets bevilgninger til disposisjon for Statsbygg. Fullmakter gitt av Stortinget for 2013 blir delegert og presisert. Overordnede prioriteringer, mål og resultatkrav blir presentert, sammen med krav til rapportering. Tildelingsbrevet gir også føring for Statsbyggs virksomhet på utvalgte områder.

Departementet legger til grunn at virksomhetsstyringen og økonomiforvaltningen i Statsbygg er i samsvar med [Reglement for økonomistyring i staten](#) og virksomhets- og økonomiinstruks for Statsbygg, fastsatt av departementet.

2. OVERORDNEDE PRIORITERINGER

Statsbygg er en stor og viktig aktør i det norske bygge- og eiendomsmarkedet. Statsbygg skal ta samfunnsansvar og vise vei for andre aktører i bransjen. Dette skal gjøres gjennom aktiv deltakelse i utvikling av bransjen, og ved å stille strenge krav til leverandørene, både i byggeprosjektene og i eiendomsforvaltningen. Gjennom de krav Statsbygg stiller i sine anbud, skal virksomheten bidra til en positiv utvikling i byggenæringen og motvirke sosial dumping. I tillegg til å håndtere egne prosjekter og eiendomsportefølje på en god måte, skal Statsbygg bidra med faglige råd til andre statlige virksomheter i saker som omhandler bygg og eiendom. Klimautfordringen gjør det nødvendig å fokusere på hele verdikjeden, fra beslutning om

lokalisering av en virksomhet, gjennom hele plan-, prosjekterings- og byggeprosessen, til drifts- og forvaltningsfasen og til avhending og destruering. Arealeffektivitet er av stor betydning for å nå målsettinger på miljøområdet, ikke minst når det gjelder energi.

Klimameldingen

Regjeringen har i 2012 avgitt [Meld. St. 21 \(2011-2012\) "Norsk klimapolitikk"](#). Det vises særlig til kap. 7 Bygg og fjernvarme, kap. 10 Offentlig sektor og kap. 12 Energi. Statsbygg må sette seg grundig inn i de ulike sider av meldingen, [komiteens tilråding](#) og [Stortingets vedtak](#). Departementet ber Statsbygg legge fram en plan for oppfølging av meldingen med forslag til tiltak. Tiltakene skal beskrives på overordnet nivå og kostnader skal estimeres. Det er tilstrekkelig med grove kostnadsanslag.

Planen bes oversendt departementet innen 1. juni 2013.

Bygningspolitisk melding

Regjeringen har i 2012 avgitt [Meld. St. 28 \(2011-2012\) "Gode bygg for eit betre samfunn"](#). Det vises også til komiteens [innstilling](#). Meldingen gir føringer på en rekke områder som er aktuelle for Statsbygg. Statsbygg må sette seg grundig inn i de ulike sider av meldingen, ikke minst kap. 7 som handler om det offentlige som pådriver og forbilde.

I meldingen er det lagt til grunn at Statsbygg vil etablere en database over statlige leieforhold i privat sektor, der informasjon om arealkostnader, arealeffektivitet, universell utforming og energibruk kan inngå. Statsbygg skal i 2013 starte arbeidet med en slik database. Statsbygg vurderer på selvstendig grunnlag hvilke opplysninger som bør inngå i databasen. Departementet ber Statsbygg utarbeide en skisse med beskrivelse av prosess for etablering av en slik database, og med forslag til hvilke opplysninger som bør inngå. Skissen skal også beskrive hvordan Statsbygg vil drifte databasen og vedlikeholde opplysningene.

Skissen bes oversendt departementet innen 1. april 2013 som grunnlag for et separat møte om saken.

Rådgivning til statlige leietakere

Staten er en stor leietaker i markedet. Denne posisjonen skal i sterkere grad brukes til å stille krav til private utleiere om lokalenes miljøkvaliteter, energibruk og universelle utforming. Statsbygg skal tilby rådgivning til statlige aktører ved inngåelse og fornyelse av leieforhold i markedet.

Oversikt over statens eiendommer

En oversikt over statens eiendommer skal følge som særskilt vedlegg til Prop. 1 S (2013-2014). Statsbygg gis i oppdrag å utarbeide oversikten, etter samme mal som forrige gang (særskilt vedlegg til Prop. 1 S (2009-2010) Oversikt over statens eiendommer). FAD vil bistå med nødvendig kontakt mot øvrige departementer for å sikre leveranser av opplysninger fra dem og deres underliggende virksomheter.

Departementet vil innkalle Statsbygg til et eget møte om arbeidet med oversikten over statens eiendommer.

3. MÅL OG RESULTATKRAV

Departementet stiller følgende overordnede mål- og resultatkrav for 2013:

Mål for prosjektgjennomføringen:

1. Byggeprosjektene blir gjennomført i tråd med godkjente økonomiske rammer til avtalt tid.
2. Nybygg overoppfyller krav til energibruk i lov og forskrift.
3. Nybygg oppfyller kravene til universell utforming i lov og forskrift.
4. Oppdragsgiverne er tilfredse med Statsbygg som byggherre.

Pkt 1)

Statsbygg skal rapportere tall som viser forholdet mellom prosjektenes sluttkostnad og deres styringsramme, både pr. prosjekt og for den samlede porteføljen av avsluttede prosjekter i 2013. Resultater skal rapporteres for porteføljen samlet, og oppdelt i henholdsvis kurantprosjekter, prosjekter utenfor husleieordningen¹ og prosjekter innenfor husleieordningen. Det skal etableres tidsseriedata for siste fem år.

Ambisjonsnivået er at samlet sluttkostnad for prosjektene ikke skal overstige samlet styringsramme for porteføljen siste fem år, dvs. at samlet sluttkostnad delt på samlet styringsramme er ≤ 1 for porteføljen siste fem år.

Statsbygg skal rapportere tidspunkt for overlevering av ferdige byggeprosjekter i 2013 (angitt pr. halvår) og måle dette mot avtalt ferdigstilling i styrende dokumenter på det tidspunkt byggebevilgningen forelå. For kurantprosjekter måles tidspunkt for overlevering (faktisk ferdigstilling) mot avtalt ferdigstilling oppgitt i styrende dokument ved fastsettelse av endelig styrings- og kostnadsramme.

Ambisjonsnivået er null avvik.

Pkt 2)

Statsbygg skal rapportere beregnet energibruk i prosjektene basert på forprosjekt.

Ambisjonsnivået er at byggeprosjektene skal ligge 5 pst. lavere enn kravene i TEK10 i beregnet netto energibruk for den enkelte bygningskategori.

Pkt 3)

Statsbygg skal rapportere ivaretaging av krav til universell utforming (UU) basert på forprosjekt.

Ambisjonsnivået er at alle byggeprosjektene gis egne UU-krav som nedfelles i byggeprogrammet. Alle prosjekter skal minst tilfredsstille kravene til UU i TEK10.

Pkt 4)

Statsbygg skal i 2013 løpende måle tilfredshet hos oppdragsgiverne i bygge- og rehabiliteringsprosjektene.

¹ Gjelder alle prosjekter med vedtatt styrings- og kostnadsramme, uavhengig av hvilket budsjettkapittel de bevilges på.

For 2013 skal Statsbygg rapportere hvilke tiltak som er gjort for å følge opp resultatene av brukerundersøkelsen som ble gjennomført i 2012.

Mål for eiendomsforvaltningen:

1. Eiendomsforvaltningen er kostnadseffektiv og miljøvennlig.
2. Leietakerne er tilfredse med Statsbyggs forvaltning av eiendommene.
3. Bygningene skal være universelt utformet innen 2025.

Pkt 1)

Statsbygg skal rapportere antall kvadratmeter forvaltningsareal pr. driftsansatt og driftskostnad (eksklusiv brukeravhengige driftskostnader og vedlikehold) pr. kvadratmeter. Det skal etableres tidsseriedata for siste fem år.

Ambisjonsnivået er at antall kvadratmeter forvaltningsareal pr. driftsansatt i gjennomsnitt er minst 8 000 kvadratmeter, og at driftskostnad pr. kvadratmeter ikke skal overstige 112 kroner, eksklusive fengselseiendommene.

Statsbygg skal rapportere klimakorrigert og driftsnormert energibruk pr. kvadratmeter. Ambisjonsnivået er at klimakorrigert og driftsnormert energibruk pr. kvadratmeter ikke skal overstige 200 kWh.

Det rapporteres separate resultater for fengselsporteføljen for 2013 for indikatorene kvm/driftsansatt, driftskostnad/kvm og kWh/kvm. Ambisjonsnivået er at antall kvadratmeter forvaltningsareal pr. driftsansatt i gjennomsnitt er minst 6 600 kvadratmeter, at driftskostnad pr. kvadratmeter ikke skal overstige 96 kroner, og at energibruk pr. kvadratmeter ikke skal overstige 280 kWh.

Pkt 2)

Statsbygg skal måle og rapportere tilfredshet hos sine leietakere i henhold til et fastlagt opplegg for gjennomføring av brukerundersøkelser. Det gjennomføres ny undersøkelse i 2014.

For 2013 skal Statsbygg rapportere hvilke tiltak som er gjort for å følge opp resultatene av brukerundersøkelsen som ble gjennomført i 2012.

Pkt 3)

Regjeringens [handlingsplan for universell utforming](#) (UU) og økt tilgjengelighet 2009-2013 ble lagt fram våren 2009. Handlingsplanen skal blant annet sikre at eksisterende offentlige bygninger er universelt utformet innen 2025. Ambisjonsnivået for 2025 er at alle arbeidsrelaterte og publikumsrettede bygninger i Statsbyggs eksisterende bygningsmasse, unntatt fengslene, tilfredsstiller bestemmelser om UU i gjeldende TEK.

Statsbygg skal gi rapport om bygninger som i 2013 er oppgradert til et nivå som tilsvarer bestemmelsene om universell utforming i TEK10. Rapporten skal angi antallet bygninger og kvadratmeter som er oppgradert, samt et anslag for gjenstående antall kvadratmeter fram til full måloppnåelse.

Mål for rådgivning:

1. Statsbygg tilbyr rådgivning til alle statlige virksomheter, slik at blant annet føringer for energibruk og universell utforming ivaretas i hele statens byggportefølje, både eide og leide bygg.

Statsbygg skal i årsrapporten gi en kvalitativ redegjørelse for det generelle arbeidet med rådgivning, med vekt på områdene energibruk, universell utforming og arealeffektivitet i statens lokalanskaffelser.

Øvrig rapportering

Krav til rapportering om Statsbyggs arbeid på andre utvalgte områder er oppsummert under kap. 7 *Krav til rapportering*.

4. BUDSJETT

4.1 Budsjetttrammer 2013

Statsbygg er gitt 2 368,501 mill. kroner fordelt på følgende kapittel og poster i 2013 (alle tall i 1 000 kr):

Kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen

	Betegnelse	Budsjett 2013
30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	57 000
31	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	18 500
33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	388 400
36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	13 840
	Sum kap. 1580	477 740

Kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål

Post	Betegnelse	Budsjett 2013
01	Driftsutgifter	24 128
30	Større rehabiliteringsprosjekter, <i>kan overføres</i>	37 940
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 811
	Sum kap. 1581	72 879

Kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet

Post	Betegnelse	Budsjett 2013
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	300
30	Investeringer, Fornebu, <i>kan overføres</i>	5 000
	Sum kap. 1582	5 300

Kap. 1584 Eiendommer utenfor husleieordningen

Post	Betegnelse	Budsjett 2013
01	Driftsutgifter	19 258
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 000
	Sum kap. 1584	34 258

Kap. 2445 Statsbygg

Post	Betegnelse	Budsjett 2013
24.1	Driftsinntekter	-3 747 018
24.2	Driftsutgifter	2 034 148
24.3	Avskrivninger	692 000
24.4	Renter av statens kapital	81 300
24.5	Til investeringsformål	924 594
24.6	Til reguleringsfondet	-23 248
	Sum post 24 Driftsresultat	-38 224
30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	138 100
32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	178 900
33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	735 100
34	Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i>	624 448
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	70 000
49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	70 000
	Sum kap. 2445	1 778 324

Statsbygg skal føre til inntekt 927,977 mill. kroner fordelt på følgende kapitler og poster i 2013 (alle tall i 1000 kr):

Kap. 4581 Eiendommer til kongelige formål

Post	Betegnelse	Budsjett 2013
01	Ymse inntekter	148
	Sum kap. 4581	148

Kap. 4584 Eiendommer utenfor husleieordningen

Post	Betegnelse	Budsjett 2013
02	Ymse inntekter	3 035
	Sum kap. 4584	3 035

Kap. 5445 Statsbygg

Post	Betegnelse	Budsjett 2013
39	Avsetning til investeringsformål	924 594
	Sum kap. 5445	924 594

Kap. 5446 Salg av eiendom, Fornebu

Post	Betegnelse	Budsjett 2013
40	Salgsinntekter, Fornebu	200
	Sum kap. 5446	200

4.2 Forutsetninger for bevilgningene

Dersom det i løpet av året oppstår uventede utgifter eller bortfall av inntekter, skal disse dekkes ved omdisponeringer innenfor tildelt budsjetttramme og gitte fullmakter.

Eventuelle forslag om justeringer av budsjettet skal tas opp enten om våren (revidert nasjonalbudsjett) eller om høsten (nysalderingen). Slike forslag skal inneholde:

- en begrunnelse for forslaget om inntekts-/utgiftsendring,
- en beskrivelse av de viktigste forutsetningene for bevilgningsforslaget og eventuell usikkerhet forbundet med det,
- informasjon om tiltak for å minimere utgiftsøkningen/reduksjonen i inntekter,
- forslag til inndekning av utgiftsøkningen/reduksjonen i inntekter.

Forslag til justeringer våren 2013 skal sendes departementet innen 28. februar. Eventuelle forslag til justeringer høsten 2013 skal sendes innen 26. september.

Et eventuelt behov for større endringer i bevilgningene annet halvår varsles innen 30. juli.

5. FULLMAKTER

Fullmakter som er direkte relatert til Stortingets vedtak omtales her. Det samme gjelder fullmakter til å disponere usikkerhetsavsetningen i prosjektene. Merinntektsfullmakter, samt andre økonomiske og administrative fullmakter går fram av vedlegg 1 til tildelingsbrevet.

5.1 Delegering av fullmakter

Departementet delegerer følgende fullmakter til Statsbygg i 2013, under de forutsetninger og presiseringer som er omtalt i pkt. 5.2:

I. Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

Departementet samtykker i at Statsbygg i 2013 kan:

1. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30-49, med inntil 175 mill. kroner, mot dekning i reguleringsfondet.
2. overskride kap. 2445 Statsbygg, postene 30-49, med beløp som tilsvarer netto gevinst fra salg av eiendommer.
3. overskride kap. 1584 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4584 post 02.

II. Omdisponeringsfullmakter

Departementet samtykker i at Statsbygg i 2013 kan omdisponere under budsjettkapittel:

1. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, mellom postene 31 og 33.
2. 1581 Eiendommer til kongelige formål, fra post 01 til 45.
3. 1584 Eiendommer utenfor husleieordningen, fra post 01 til 45.
4. 2445 Statsbygg, mellom postene 30, 33, 45 og 49 (post 31 unntatt, så lenge Stortinget ikke har bevilget midler på denne posten).
5. 2445 Statsbygg, mellom postene 32 og 34, samt post 49 i de tilfeller det er aktuelt å kjøpe en eiendom som ledd i gjennomføringen av et kurantprosjekt.

III. Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter og i leieforhold

1. Departementet samtykker i at Statsbygg i 2013 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre byggeprosjekter og andre investeringsprosjekter som er omtalt under kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet og kap. 2445 Statsbygg i Prop. 1 S (2012-2013), innenfor de økonomiske rammer som gjelder for det enkelte prosjekt.

2. Departementet samtykker i at Statsbygg i 2013 kan pådra staten forpliktelser med inntil 54 mill. kroner pr. år i perioden 2013-2023, til leie av lokaler for Arbeidsdepartementet og deler av Departementenes servicesenter i Akersgata 64-68.

IV. Fullmakter i forbindelse med kurantprosjektordningen

Departementet samtykker i at Statsbygg i 2013 kan:

1. sette i gang byggeprosjekter under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, uten at disse er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget, når leietakeren er en statlig virksomhet som har husleiemidlene det er behov for innenfor gjeldende budsjettammer, og prosjektets styringsramme ikke overstiger 50 mill. kroner.
2. pådra staten forpliktelser utover budsjettåret, innenfor en samlet ramme på 1 500 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser, ved gjennomføring av kurante byggeprosjekter under kap. 2445 Statsbygg, post 32 Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter og post 34 Videreføring av kurantprosjekter.

Departementet viser også til [retningslinjer](#) gitt i rundskriv P5/2009 om behandling av byggeprosjekter der husleien dekkes innenfor gjeldende budsjettammer (kurantprosjekter).

V. Diverse fullmakter

Departementet samtykker i at Statsbygg i 2013 kan:

1. godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmulkt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepriser, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
2. godkjenne salg, makeskifte eller bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av statlige virksomheter som ikke har egen salgsfullmakt, for inntil 50 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle og for 100 mill. kroner totalt i budsjettåret.
3. godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 50 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 100 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49.
4. feste bort og/eller selge eiendommer som Statsbygg forvalter på Fornebu for inntil 10 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle og for inntil 100 mill. kroner totalt
5. korrigere Statsbyggs balanse med inntil 10 mill. kroner i de tilfellene hvor prosjekterings- og investeringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg blir overført til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke blir realisert.

5.2 Presisering av fullmaktene

Fullmakt til overskridelser som gis i fullmakt I-1, er for post 49 Kjøp av eiendom begrenset til 100 mill. kroner, jf. fullmakt V-3. Statsbygg kan i 2013 kjøpe eiendom for inntil 170 mill. kroner. Dette inkluderer bevilgningen på 70 mill. kroner, samt adgangen til å overskride med 100 mill. kroner gitt i egen kjøpsfullmakt (V-3). Samlet kjøp utover 170 mill. kroner, eller enkelteiendom med kjøpesum over 50 mill. kroner, må legges fram for departementet.

Fullmakt I-2 gir anledning til å reinvestere netto gevinst (salgsinntekt fratrukket bokført verdi) ved salg av eiendommer. Salgsinntektene føres på post 24.1 Driftsinntekter. Nedskrivning av den bokførte verdien gir en økning på post 24.3 Avskrivninger. Eventuell gevinst av salg som skal reinvesteres føres på post 24.5 Til investeringsformål.

Ved bruk av fullmakt II må eventuell om-disponering av bevilgningene til igangsetting og videreføring av godkjente byggeprosjekter kun være av midlertidig karakter, jf. at byggebevilgningene er øremerket de prosjektene Stortinget har vedtatt i tråd med fastsatte kostnadsrammer. På kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen er det anledning til å om-disponere mellom postene 31 Igangsetting av byggeprosjekter og 33 Videreføring av byggeprosjekter. Om-disponering til post 30 må kun være av midlertidig karakter. Statsbygg kan ikke om-disponere prosjekteringsbevilgninger til andre poster på kapitlet, og heller ikke om-disponere til eller fra post 36 Kunstnerisk utsmykking. På kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål kan det kun om-disponeres fra post 01 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Post 30 gjelder takprosjektet som bevilges i henhold til en fastsatt kostnadsramme (120,7 mill. kroner pr. 1. juli 2013).

Fullmakt III innebærer at Statsbygg kan inngå kontrakter som forplikter staten utover årets bevilgning, men innenfor den styringsrammen² som gjelder for prosjektet. Det vises til egne fullmakter som gjelder for en eventuell disponering av usikkerhetsavsetningen (differansen mellom kostnadsrammen og styringsrammen).

Fullmakt IV gjelder bare prosjekter innenfor husleieordningen der det er inngått avtale med ansvarlig departement eller statlig virksomhet om dekning av den (økte) husleien som prosjektet medfører. De samlede forpliktelsene staten pådrar seg i pågående kuranprosjekter må ikke overstige 1 500 mill. kroner. Samlede forpliktelser beregnes som samlet styringsramme for alle igangsatte kuranprosjekter, fratrukket det som er betalt (oppgjort) på de samme prosjektene. Altså må de til enhver tid uoppgjorte forpliktelsene ikke overstige 1 500 mill. kroner. Kuranprosjekter skal gjennomføres i tråd med [retningslinjer](#) gitt i departementets rundskriv P5 av 17.11.2009.

Fullmakt V-2 gjelder bare salg, makeskifte eller bortfeste av fast eiendom til full pris (markedspris). Det forutsettes at salgene skjer i tråd med gjeldende instruks om avhending av fast eiendom som tilhører staten. Det er Statsbygg som må godkjenne eventuelle salg for statlige virksomheter som ikke har egen fullmakt, og kontrollere at salget skjer i henhold til denne fullmakten.

Fullmakt V-3 innebærer at Statsbygg kan kjøpe eiendom for inntil 50 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 100 mill. kroner totalt utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg, post 49 Kjøp av eiendommer. Utover gitt bevilgning på posten må Statsbygg finansiere denne typen kjøp enten ved salgsinntekter, innsparte midler og/eller ved å benytte midler fra reguleringsfondet. Fullmakten gjelder kun kjøp av eiendommer som på kort eller lengre sikt vurderes som relevant for bruk av virksomheter i statlig sivil sektor. Kjøp som faller utenfor denne fullmakten må forelegges departementet for godkjennelse i hvert enkelt tilfelle.

Fullmakt V-4 innebærer at departementet skal godkjenne salg av eiendom over 10 mill. kroner på Fornebu. Verdien av et bortfeste er årlig festeavgift multiplisert med antallet år kontrakten gjelder for. Alle forslag om makeskifte legges fram for departementet.

I fullmakt V-5 utgjør 10 mill. kroner samlet verdi som balansen kan korrigeres med.

² Normalt sett er det innenfor styringsrammen Statsbygg har fullmakt til å inngå forpliktelser på vegne av staten. Unntak fra dette må være godkjent av departementet.

5.3 Bygge- og eiendomsfullmakter gitt i Prop. 1 S som ligger i departementet

Følgende fullmakter ligger i departementet:

1. Fullmakt til å selge enkelteiendom over 50 mill. kroner. Fullmakt til å selge eiendom når samlet salgssum for året ligger mellom 100 og 500 mill. kroner.
2. Fullmakt til å kjøpe enkelteiendom over 50 mill. kroner. Fullmakt til å kjøpe eiendom når den samlede kjøpesummen for året ligger mellom 100 og 300 mill. kroner, utover bevilgningen på post 49 Kjøp av eiendom.
3. Fullmakt til å selge eiendom på Fornebu med verdi over 10 mill. kroner, innenfor en samlet salgssum for Fornebu på 100 mill. kroner.
4. Fullmakt til å overdra statlige spesialskoleeiendommer til underpris eller vederlagsfritt til kommuner og fylkeskommuner, dersom ansvaret for skoledriften blir overtatt av kommunen eller fylkeskommunen.
5. Fullmakt til å korrigere Statsbyggs balanse ut over 10 mill. kroner, i de tilfellene prosjekteringsmidler ført på kap. 2445 Statsbygg blir overført til andre budsjettkapitler eller prosjektene ikke blir realisert.
6. Fullmakt til å avhende statlig fast eiendom til barnehageformål direkte til kommuner til markedspris.

5.4 Fullmakt som ligger i regjeringen

Fullmakt til å igangsette kurantprosjekter der leietakeren ikke er del av staten, eller der styringsrammen ligger over 50 mill. kroner.

5.5 Fullmakt som ligger hos Kongen i statsråd

Fullmakt til å avhende statlig eiendom til lavere pris enn markedspris, der særlige hensyn tilsier det.

5.6 Håndtering av usikkerhetsavsetningen i prosjektene

Differansen mellom kostnadsrammen (P85) og styringsrammen (P50) utgjør prosjektets usikkerhetsavsetning. Styringsrammen legges til grunn for gjennomføring av byggeprosjektene. Administrerende direktør gis fullmakt til å disponere inntil 20 pst. av usikkerhetsavsetningen i hvert enkelt prosjekt.

Kurantprosjekter har ikke usikkerhetsavsetning som kan utløses som følge av Stortingets godkjente kostnadsrammer. I disse prosjektene har Statsbygg ansvar for å slutføre prosjektene i henhold til styringsrammen (P50), og eventuelle overskridelser må dekkes av Statsbygg. Dette håndteres i sin helhet av administrerende direktør.

Saker om håndtering av usikkerhetsavsetningen som faller utenfor disse rammene må Statsbygg sende til departementet for behandling. Departementet vil ta saken opp med oppdragsgivende departement og melde tilbake til Statsbygg. Saksframlegget for departementet må inneholde en omtale av årsakene til at prosjektet må ta i bruk usikkerhetsavsetningen og hvilke vurderinger som er gjort i forhold til andre innsparingstiltak.

Rapport om bruk av fullmakten til å disponere inntil 20 pst. av usikkerhetsavsetningen

I rapporteringen pr. 31. mars og 31. august skal Statsbygg gi en oversikt over sin bruk av denne fullmakten.

6. ANDRE FØRINGER

6.1 Risikostyring

Statsbygg skal gjennomføre risikoanalyser for alle hovedområder av virksomheten. Det er viktig at risikovurderingene utgjør en integrert del av det interne kontrollsystemet i Statsbygg, jf. økonomiregelverket med tilhørende retningslinjer. Risiko for avvik og planlagte risikoreduserende tiltak skal inngå som en del av den rapporteringen som gis til departementet gjennom året. I tillegg skal Statsbygg gjøre egne analyser og usikkerhetsvurderinger i byggeprosjektene.

Statsbygg skal vurdere risiko for at virksomheten ikke når målene gitt i dette tildelingsbrevet, og om nødvendig iverksette korrigerende tiltak gjennom året. Statsbygg skal i sin rapportering pr. 31. mars og 31. august også vurdere risiko for mangelfull oppnåelse av budsjett- og resultatmålene.

Statsbygg skal følge opp merknad om risikostyring i Riksrevisjonens [Dokument 1 \(2012-2013\) Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2011](#), pkt. 2.1.2 Risikostyring i Statsbygg.

Departementet viser til metodedokumentet [Risikostyring i staten](#) utgitt av Direktoratet for økonomistyring (tidligere Senter for statlig økonomistyring).

6.2 Beredskap og sikkerhet – vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltningen

Departementene har ansvar for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap innenfor eget ansvarsområde. Det vises til [Veileder i objektsikkerhet](#) fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet. FAD har som mål at det innen departementets ansvarsområde skal være et systematisk samfunnssikkerhetsarbeid og en god beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære hendelser. Virksomhetens beredskapsplaner skal bygge på en skriftlig kartlegging av verdi, sårbarhet og risiko innenfor eget ansvarsområde. Som en del av dette forventer departementet at virksomheten hvert år arrangerer eller deltar i beredskaps-/krisehåndteringsøvelser.

[Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste](#) (sikkerhetsloven) gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermingsverdig informasjon eller objekt. Statsbygg skal i eget vedlegg til årsrapporten sende rapport om sikkerhetstilstanden i virksomheten, basert på følgende [mal](#). Statsbygg må vurdere nivå på sikkerhetsgradering på vedlegget som følger årsrapporten.

6.3 Anskaffelser

Statsbygg er en stor innkjøpsorganisasjon. Korrekt gjennomførte anskaffelser er av stor betydning innen alle sider av virksomheten. Innenfor byggherrevirksomheten, eiendomsforvaltningen og egen administrasjon gjennomfører Statsbygg hvert år anskaffelser for store beløp. Statsbygg må derfor jobbe målrettet med videreutvikling av interne rutiner, kursing og holdningsarbeid overfor sine ansatte.

FAD ber om at Statsbygg gir en omtale av sitt arbeid med anskaffelser i årsrapporten for 2013.

6.4 Jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne

Fra 2012 har regjeringen iverksatt [jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne](#). Målgruppen er først og fremst personer med nedsatt funksjonsevne under 30 år. Ett av tiltakene i denne strategien er å etablere flere praksisplasser for denne gruppen.

Departementet ber om at det i tråd med regjeringens jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne i perioden 2013-14 tas inn minimum én person med nedsatt funksjonsevne under 30 år på en praksisplass per 100 ansatte i virksomheten.

Statsbygg skal i årsrapporten for 2013 gi en beskrivelse av arbeidet på dette området og gi status for etablerte praksisplasser.

6.5 Brukerundersøkelser

Statlige virksomheter skal gjennomføre regelmessige, systematiske brukerundersøkelser. Statsbygg gjennomfører sine bruker- og kundeundersøkelser hvert annet år. I tillegg skal Statsbygg løpende måle tilfredshet hos oppdragsgiverne i bygge- og rehabiliteringsprosjektene, og i rådgivningsoppdragene. Statsbygg skal gjennomføre ny bruker- og kundeundersøkelse i 2014.

Alle statlige virksomheter skal i årsrapporten rapportere om de har gjennomført brukerundersøkelser og om de er offentlig tilgjengelige. Med bakgrunn i et europeisk samarbeid har departementet utarbeidet en egen [veileder](#) om temaet brukerretting og brukervedvirkning.

6.6 Samisk språk

Statsbygg må ha et bevisst forhold til bruk av samiske språk. Statens kommunikasjonspolitikk skal legges til grunn også i kommunikasjonen med samiske brukere. Virksomheten skal, med utgangspunkt i prinsippet om å nå alle, blant annet vurdere behovet for nettsider og annen informasjon på samisk. Statsbygg skal i 2013 se på muligheten av å gi ytterligere informasjon på samiske språk, fortrinnsvis på Statsbyggs [hjemmeside](#).

Statsbygg skal i årsrapporten for 2013 gi en omtale av hvilke tiltak som er gjennomført for kommunikasjon med samiskspråklige.

6.7 Læringer

Staten inngikk i 2012 [samfunnskontrakt for flere læreplasser](#). Med utgangspunkt i denne skal staten øke antallet læringer i sine virksomheter. Statsbygg skal legge til rette for å ta inn nye læringer i sin organisasjon.

Statsbygg skal i årsrapporten for 2013 gi en omtale av arbeidet med å etablere læreplasser i virksomheten, antallet og type læringer, samt potensialet for nye læreplasser i perioden til og med 2015.

Statsbygg skal i sine anbud stille krav til leverandører om at de er tilknyttet en offentlig godkjent lærlingordning. Dette gjelder anbud i bransjer som har behov for flere læringer. Statsbygg kan gjøre unntak i anbud der kravet vil virke konkurransehemmende.

Statsbygg skal i årsrapporten for 2013 gi en kort omtale av

- hvordan kravet om lærlingordning har vært praktisert i anbudene,
- i hvor stor grad anbudene har inneholdt slikt krav (det kreves ikke rapport om antall anbud, men en overordnet og kvalitativ vurdering),
- antatt effekt av at Statsbygg har stilt/ikke stilt slikt krav.

7. KRAV TIL RAPPORTERING

Statsbygg skal gi følgende rapporter til departementet:

7.1 Rapportering gjennom året

Statsbygg skal med bakgrunn i tildelt budsjett utarbeide drifts- og investeringsrapporter pr. 31. mars (1. kvartal) og 31. august (2. tertial). Departementet skal ha rapportene innen 26. april og 26. september. Rapportene skal utarbeides etter følgende mal:

Drift

Rapporteringen skal skje etter samme mal som foregående år. Dersom det på årsbasis forventes avvik, skal det i tillegg gis en omtale av tiltak for å eliminere avviket.

Investeringer

Rapporteringen skal skje etter følgende mal:

Kap.

Post	Overføring fra 2012	Bevilgning 2013	Omdisponert	Tilleggs- bevilgninger/ innsparinger	Disponibel bevilgning 2013	Forbruk pr ...	Forventet forbruk	Avik
------	------------------------	--------------------	-------------	--	----------------------------------	-------------------	----------------------	------

For hver av postene skal det gjøres rede for de viktigste forutsetningene og eventuelle usikkerhetsmomenter som ligger til grunn for det beregnede forbruket.

Det skal utarbeides en særskilt tabellarisk oversikt over bevilgning og forbruk for byggeprosjektene som underlegges forenklet budsjettbehandling (kurantprosjektene under kap. 2445, postene 32 og 34), etter samme mønster som blir benyttet i rapporteringen på de enkelte kapitlene og postene. Rapportene skal også redegjøre for gjennomførte kjøp og salg av eiendom i perioden, og de kjøpsplaner som foreligger for resten av året.

Avviksrapportering

Statsbygg skal i rapportene pr. 1. kvartal og 2. tertial vurdere risiko for mangelfull oppnåelse av budsjett- og resultatmål, jf. pkt. 6.1. Risikostyring. Dersom Statsbygg i løpet av året finner at det vil oppstå vesentlige avvik fra resultatkravene og andre føringer gitt i dette tildelingsbrevet, skal det orienteres særskilt om dette. Statsbygg skal i slike tilfeller også redegjøre for planlagte tiltak for å minimere avviket.

I prosjektgjennomføringen er det avgjørende at Statsbygg varsler departementet umiddelbart dersom det oppstår vesentlige avvik (avvik som innebærer en overveiende sannsynlighet for at Statsbygg ikke vil klare å gjennomføre prosjektet innenfor sine fullmakter).

For øvrig vises det til pkt. 5.6 om håndtering av usikkerhetsavsetningen i prosjektene, og krav til rapportering om bruk av denne fullmakten pr. 31. mars og 31. august.

7.2 Rapportering ved slutten av året

Statsregnskapet for 2013

Krav til rapportering om statsregnskapet for 2013 vil bli gitt i eget brev fra departementet, med bakgrunn i rundskriv fra Finansdepartementet.

Årsrapport 2013

Statsbygg skal medio februar 2014 (dato fastsettes senere) oversende årsrapport for 2013. I rapporten skal det være en regnskaps- og budsjetttrapport for alle budsjettkapitlene under programkategori 01.80 Bygge- og eiendomspolitikk. Denne skal suppleres med tidsseriedata for de siste fem årene på følgende indikatorer:

- totalkapitalrentabilitet,
- driftsresultat i prosent av driftsinntektene,
- utgifter til intern administrasjon pr. ansatt,
- lønnskostnadenes andel av driftsinntektene,
- andre driftskostnaders andel av inntektene.

Dessuten skal det rapporteres i henhold til de mål og resultatkrav som er nærmere beskrevet i dette tildelingsbrevets kap. 3.

Årsrapporten skal inneholde en omtale av Statsbyggs arbeid på følgende områder (slik det framgår av tildelingsbrevets kap. 6.

- beredskap og sikkerhet,
- anskaffelser,
- jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne,
- samisk språk,
- lærlinger.

Årsrapporten skal også inneholde en omtale av forhold i virksomhets- og økonomiinstruksen som er fastsatt av departementet. Det vises til instruksen og de rapporteringskrav som framgår av den.

I tillegg skal årsrapporten innholde følgende:

- overordnet omtale av virksomhetsområdene *Byggherre, Eiendomsforvaltning, Utvikling og rådgivning*,
- generell omtale av Statsbyggs arbeid på miljøsidene,
- omtale av Statsbyggs arbeid med kulturminnevern,
- omtale av Statsbyggs arbeid med universell utforming,
- omtale av Statsbygg forvaltning av eiendommene på kap. 1584,
- omtale av Statsbyggs forvaltning av kongelige eiendommer,
- statistikk over utviklingen i antall arbeidsplasser i de deler av landet hvor virksomheten er lokalisert.

For de områdene der det er aktuelt, kan omtalen legges inn under rapporteringen på de aktuelle budsjettkapitlene, dersom Statsbygg finner dette formålstjenlig.

7.3 Rapporter fra intern revisjon i Statsbygg

Kopi av halvårsrapportene fra den interne revisjonen i Statsbygg sendes departementet.

7.4 Styringskalender

I vedlegg 2 følger en styringskalender med viktige milepæler i styringsdialogen mellom departementet og Statsbygg i 2013.

8. TILDELING

I tråd med krav i § 7 i *Reglementet for økonomistyring i staten*, samt føringer gitt i Prop. 1 S (2012-2013) og dette tildelingsbrevet, stilles bevilgningene på kapitlene 1580, 1581, 1582, 1584 og 2445 til disposisjon for Statsbygg, med tilhørende krav om inntekter på kapitlene 4581, 4584, 5445 og 5446.

Dette tildelingsbrevet erstatter foreløpig tildelingsbrev datert 20.12.12.

Med hilsen

Svein Berbu (e. f.)
konst. ekspedisjonssjef

Geir Uglum
fung. avdelingsdirektør

Vedlegg:

1. Økonomiske og administrative fullmakter
2. Styringskalender

Gjenpart m/vedlegg: Riksrevisjonen

Økonomiske og administrative fullmakter

1. Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Fullmakten gjelder anledning til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr bevilget over kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål og kap. 1584 Eiendommer utenfor husleieordningen, post 01 med inntil fem pst. av bevilgningen, når dette er ledd i en rutinepreget fornyelsesprosess, jf. [Bevilgningsreglementets](#) § 3 fjerde ledd og Finansdepartementets [rundskriv R-110](#), pkt 2.2. Salgsinntektene skal føres til kredit på underpost 01-21, slik at det er mulig å kontrollere at grensen på fem prosent ikke blir overskredet.

2. Fullmakt til å overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekt

Fullmakten gjelder anledning til å overskride bevilgningen på

- kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål, post 01 med inntil 2 pst. av bevilgningen på posten mot tilsvarende merinntekt på kap. 4581 Eiendommer til kongelige formål, post 01 Ymse inntekter,
- kap. 1584 Eiendommer utenfor husleieordningen, post 01 med inntil 2 pst. av bevilgningen på posten mot tilsvarende merinntekt på kap. 4584 Eiendommer utenfor husleieordningen, post 01 Ymse inntekter,

jf. Bevilgningsreglementets § 11, fjerde ledd og Finansdepartementets rundskriv R-110, pkt. 2.4.

Merinntekter i form av refusjoner fra andre statlige virksomheter, jf. inntektspostene 15-18, gir grunnlag for å overskride uten særskilt samtykke, og uten avgrensning av summen.

3. Fullmakt til å nettoføre tilbakebetalt bonus og rabatt som utgiftsreduksjon

Fullmakten gjelder anledning til å nettoføre tilbakebetalt bonus og rabatt som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost. Anledningen til å nettoføre gjelder også tilbakebetaling som refererer seg til kjøp i tidligere år.

4. Fullmakt til å tilstå erstatning for skade/tap av private eiendeler

Fullmakten gjelder rett til å yte erstatning for inntil 20 000 kroner for skade eller tap som har oppstått i forbindelse med tjenesten ved tyveri, innbrudd, naturskade, brann og lignende. Erstatningen må gis i samsvar med retningslinjene i Statens Personalthåndbok og skal dekkes innenfor virksomhetens eget budsjett.

5. Fullmakt til å gi utdanningspermisjon med lønn i inntil ett år

Fullmakten gjelder rett til å gi utdanningspermisjon med lønn i inntil ett år. Samtykke må gis i samsvar med retningslinjene i Statens Personalthåndbok. Utgiftene skal dekkes innenfor virksomhetens eget budsjett.

Vedlegg 2 til tildelingsbrev for Statsbygg for 2013

Styringskalender 2013

Aktiviteter	Frist
Januar	
Statsregnskapet 2012 – foreløpig regnskap, bekreftelse/omposteringer	28.1.13
Statsregnskapet 2012 – oversikt over balanse og posteringer til kapitalregnskapet	28.1.13
Statsregnskapet 2012 – rapport om aksjeinteresser	28.1.13
Februar	
Svalbardregnskapet 2012 – årsrapport 2012	1.2.13
Statsregnskapet 2012 – forklaringer til statsregnskapet	6.2.13
Statsregnskapet 2012 – søknad om overføring av ubrukte bevilgninger til 2013	14.2.13
Statsregnskapet 2012 – rapport om anvendt kontoplan og regnskapsprinsipp	14.2.13
Statsregnskapet 2012 – årsrapport 2012	22.2.13
Statsbudsjettet 2013 – innspill RNB	28.2.13
Mars	
Etatsstyringsmøte nr. 1	5.3.13
Svalbardbudsjettet 2014 – innspill til Svalbardbudsjettet	7.3.13
April	
Statsbudsjettet 2013 – drifts- og investeringsrapport pr 31.3.13	26.4.13
Mai	
Etatsstyringsmøte nr. 2	7.5.13
Statsbudsjettet 2014 – innspill til rammefordelingsforslaget	21.5.13
Statsbudsjettet 2014 – første utkast til tekst til Prop. 1 S (2013-2014)	31.5.13
Juli	
Varsel om eventuelt behov for større bevilgningsendringer 2. halvår	30.7.13
August	
Svalbardbudsjettet 2013 – halvårsrapport pr. 30.6.2013	15.8.13
September	
Statsbudsjettet 2013 - Innspill til nysalderingen	26.9.13
Statsbudsjettet 2013 - Drifts- og investeringsrapport per 31.8.13	26.9.13
Oktober	
Etatsstyringsmøte nr. 3	8.10.13
November	
Innsparingsforslag 2015	12.11.13
Etatsstyringsmøte nr. 4	15.11.13
Desember	
Statsbudsjettet 2015 - innspill til konsekvensjustert budsjett, spesifikasjon av driftsposten og satsingsforslag	20.12.13